

DEPARTEMENT WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID & GEZIN

Zorginspectie

Koning Albert II-laan 35 bus 31

1030 BRUSSEL

02 553 34 34

contact.zorginspectie@vlaanderen.be

www.zorginspectie.be

////////////////////////////////////

INSPECTIERAPPORT KINDEROPVANG GROEPSOPVANG

////////////////////////////////////

INSPECTIEPUNT

Naam	Vlinders eiland
Adres	JEAN-BAPTISTE VANPESTRAAT 53, 1190 Brussel
Dossiernummer	910024092

INRICHTENDE MACHT

Naam	VLINDERS EILAND
Juridische vorm	BV
Adres	Jean-Baptiste Vanpéstraat 53, 1190 Brussel

INSPECTIEBEZOEK

Bezoek	Onaangekondigd bezoek op 6/04/2023 (9:20-10:40)
Datum laatste vaststelling	06/04/2023

LOCATIEKENMERKEN

Capaciteit opvanglocatie	18
--------------------------	----

SITUERING VAN HET INSPECTIEBEZOEK

Zorginspectie bracht het inspectiebezoek in opdracht van Opgroeien (Kind en Gezin) om indicaties van risico's op te volgen.

Over de opdracht en werking van ZORGINSPECTIE

Waarom toezicht?

Jonge kinderen zijn kwetsbaar. Aangezien de kwaliteit van de kinderopvang in de eerste jaren van een kind een grote invloed heeft op zijn latere ontwikkeling, is het aanbieden van een kwalitatieve kinderopvang erg belangrijk. Daarom legt de Vlaamse overheid specifieke voorwaarden op aan alle organisatoren die kinderopvang voor baby's en peuters aanbieden. Het is de opdracht van Zorginspectie en het agentschap Opgroeien om toe te zien op de realisatie van deze voorwaarden, meer bepaald de vergunningsvoorwaarden en subsidiëeringsvoorwaarden. Meer informatie over deze voorwaarden vindt u op de website van Opgroeien.

Hoe inspecteert Zorginspectie?

Elke inspectie is een momentopname. Tijdens een inspectie observeert de inspecteur de werking, bevroegt hij medewerkers en verantwoordelijken, kijkt hij documenten in en inspecteert hij opvanglokalen en uitrusting. De inspecteur bespreekt zowel de positieve als de negatieve vaststellingen en geeft medewerkers de kans om de vaststellingen toe te lichten, te nuanceren of verder uit te leggen.

Een inspectie gebeurt steeds aan de hand van vastgelegde afspraken. Zo kan de inspecteur beoordelen of de organisatie aan de regelgeving en kwaliteitseisen voldoet. De inspecties gebeuren in principe onaangekondigd, op gelijk welk moment van de dag. Tijdens het inspectiebezoek probeert de inspecteur de werking van de kinderopvang zo weinig mogelijk te verstoren. Voor de organisatie van dit toezicht werkt Zorginspectie volgens de voorwaarden van het Toezichtsdecreet.

Wat na het inspectiebezoek?

Na het inspectiebezoek maakt Zorginspectie het inspectieverslag op en bezorgt dit aan de organisator en het agentschap Opgroeien. In dit inspectieverslag leest u de vaststellingen van het inspectiebezoek en of de kinderopvanglocatie al dan niet voldoet aan de geïnspecteerde voorwaarden. Hier stopt de opdracht van Zorginspectie en neemt Opgroeien over.

Opgroeien beheert het hele dossier van een vergunde opvanglocatie. Het agentschap volgt de vaststellingen van Zorginspectie verder op en beslist over de mogelijke gevolgen voor de opvanglocatie. Op basis van alle informatie waarover Opgroeien op dat moment beschikt – dit kan meer zijn dan enkel de vaststellingen van Zorginspectie – beslist het agentschap of ze verdere stappen zet en het toezicht verscherpt. Als dat het geval is, start Opgroeien een handhavingstraject op. Dat traject kan een impact hebben op de vergunning van de kinderopvanglocatie.

Over dit INSPECTIERAPPORT

Het inspectierapport is een beknopte versie van het inspectieverslag en bevat alle relevante informatie, maar zonder privacygevoelige beschrijvingen. Omdat een inspectierapport een weergave is van een momentopname, moedigt Zorginspectie gezinnen aan om in gesprek te gaan met de vertegenwoordigers van de kinderopvanglocatie. Op het moment dat u dit inspectierapport leest, kan er in de praktijk van de kinderopvanglocatie al veel veranderd of aangepakt zijn. Het is belangrijk een inspectie te zien als een leermoment, waarbij de organisator na een inspectiebezoek de minpunten aanpakt en de goede punten verderzet. Wil u toch het inspectieverslag lezen, kan u dit opvragen via de website van Zorginspectie. Let op: alle privacygevoelige informatie wordt onleesbaar gemaakt.

1. Toezicht op de pedagogische kwaliteit via een afname van het monitoringsinstrument MeMoQ

Naast het toezicht op de vergunningsvoorwaarden en de subsidiëeringsvoorwaarden, volgt Zorginspectie de pedagogische kwaliteit in de kinderopvang op. Dit gebeurt onder andere met het monitoringsinstrument MeMoQ, een wetenschappelijk instrument dat speciaal werd ontwikkeld om de pedagogische kwaliteit te meten. Meer informatie over MeMoQ vindt u op de website van Opgroeien.

In het 'monitoringsinstrument MeMoQ' komen 6 dimensies van pedagogische kwaliteit aan bod. Tijdens een eerste bezoek, observeert de inspecteur de dimensies welbevinden, emotionele ondersteuning, educatieve ondersteuning en omgeving. Tijdens een tweede bezoek bevaart de inspecteur medewerkers over de dimensie diversiteit en omgaan met gezinnen.

Als het monitoringsinstrument MeMoQ werd afgenomen tijdens de inspectie, dan vindt u in het inspectierapport per dimensie een score terug, samen met informatie over wat deze score precies betekent. Aangezien een goede pedagogische kwaliteit erg belangrijk is voor kinderen, moeten deze scores voldoen aan de pedagogische norm. Elke dimensie krijgt een score van 1 tot 4. Een score 1 is 'onvoldoende' en vergt bijsturing. Een score 2 is 'niet voldoende' en vraagt aandacht en bijsturing. Score 3 betekent 'goed' en een score 4 is 'uitstekend'.

2. Toezicht op de overige vergunningsvoorwaarden

Tijdens een inspectiebezoek worden een aantal vergunningsvoorwaarden geïnspecteerd. In het inspectierapport vindt u per geïnspecteerde vergunningsvoorwaarde de inspectieresultaten terug en leest u met welke vergunningsvoorwaarden de kinderopvang in orde is en met welke niet. In de beschrijving gaat de aandacht naar de impact op de kinderen en de werking.

3. Het advies op het einde van het inspectierapport is een signaal van Zorginspectie aan Opgroeien en de organisator

Omdat een goede kwaliteit in de kinderopvanglocatie zo belangrijk is voor de opgevangen kinderen, formuleert Zorginspectie op basis van alle vaststellingen van het inspectiebezoek een advies aan het agentschap Opgroeien. Dit advies is tevens een signaal aan de organisator over de globale werking van de kinderopvanglocatie. Zo formuleert Zorginspectie geen advies handhaving wanneer ze erop vertrouwt dat de organisator de zaken aanpakt waar nog verder op kan worden ingezet. Wanneer er veel zaken zijn die door de organisator moeten worden aangepakt, dan kan Zorginspectie via een 'advies handhaving' Opgroeien aanbevelen om de kinderopvang op te volgen. Wanneer het de eerste keer is dat de kinderopvang zo'n advies krijgt, spreekt Zorginspectie van 'opstart van de handhaving'. Als er bij een volgend bezoek blijkt dat er nog steeds veel zaken zijn die door de organisator moeten worden aangepakt, dan spreken we over een 'verderzetting van de handhaving'.

Het agentschap Opgroeien beslist of ze het advies van Zorginspectie volgt en dwingende maatregelen oplegt aan een opvanglocatie om de regels en voorwaarden te doen naleven in het belang van de kinderen. Handhaving omvat alle activiteiten of tussenkomsten die Opgroeien doet ten opzichte van de organisator van de kinderopvang en die gericht zijn op het laten voldoen aan de eisen die aan het werken met een vergunning kinderopvang worden gesteld. Zo kan Opgroeien bijvoorbeeld vragen dat de organisator een plan van aanpak opstelt om de vastgestelde inbreuken weg te werken of kan ze bijvoorbeeld de vergunning schorsen.

Toezicht op de overige vergunningsvoorwaarden (= regelgeving)

WAT WAS IN ORDE

Voor volgend(e) aspect(en) van de regelgeving voldeed de kinderopvanglocatie tijdens het inspectiebezoek aan alle geïnspecteerde voorwaarden:

Aantal aanwezige kinderen

Doel van de regelgeving: elke kinderopvanglocatie heeft een vergunning waarop het maximum toegelaten aantal gelijktijdig aanwezige wordt vermeld. Deze vergunde capaciteit werd onder andere bepaald op basis van de beschikbare infrastructuur. Deze vergunde capaciteit geeft de medewerkers voldoende ruimte om kwaliteitsvol te werken en biedt de kinderen voldoende ontwikkelingskansen.

WAT WAS NIET IN ORDE

Voor volgend(e) aspect(en) van de geïnspecteerde regelgeving voldeed de kinderopvanglocatie tijdens het inspectiebezoek niet aan alle gestelde voorwaarden:

Taalbeleid

Doel van de regelgeving: het stimuleren van de Nederlandse taalverwerving is belangrijk in het kader van de context waarin gezinnen leven. Nederlands is belangrijk voor onder meer de schoolloopbaan. Positieve aandacht voor thuistaal zorgt voor een positieve impact op het aanleren van een andere taal (Nederlands).

Aanwezigheidsregister

Doel van de regelgeving: een correcte aanwezigheidsregistratie waarop de aankomst- en vertrektijden van alle aanwezige kinderen nauwkeurig worden bijgehouden is belangrijk zodat het op ieder moment duidelijk is welke kinderen aanwezig zijn in de opvanglocatie, bvb. in functie van mogelijke evacuatie. Ook voor het opmaken van een correcte facturatie en het aantonen van de bezetting is het belangrijk dat de aanwezigheidsregistratie nauwgezet wordt bijgehouden en bewaard.

Inzet kinderbegeleiders

Doel van de regelgeving: internationaal onderzoek wijst uit dat het aantal aanwezige kinderen per kinderbegeleider sterk bepalend is voor de kwaliteit van de opvang. Het aantal kinderen per kinderbegeleider heeft een grote invloed op het toezicht op de kinderen, de veiligheid van de opvangomgeving, de draagkracht van de kinderbegeleider en de mate waarin de signalen van de kinderen kunnen worden opgepikt.

- Als een kinderbegeleider alleen aanwezig is in de opvanglocatie, dan mogen er maximum 8 kinderen zijn.
- Als er minstens twee kinderbegeleiders aanwezig zijn in de opvanglocatie, dan mogen er per kinderbegeleider maximum 9 kinderen aanwezig zijn in de opvanglocatie.
- Op het moment dat de kinderen rusten en op voorwaarde dat er minstens twee kinderbegeleiders zijn, dan mogen er in de opvanglocatie gedurende maximum twee aaneensluitende uren maximum 14 kinderen per kinderbegeleider in de opvanglocatie zijn.

Als de kinderopvanglocatie meer dan 1 leefgroep heeft, dan wordt de berekening van het vereiste aantal kinderbegeleiders altijd gemaakt voor de hele opvanglocatie, nooit per leefgroep.

Medewerkers worden pas meegerekend als kinderbegeleider wanneer ze voldoen aan de voorwaarden.

Verantwoordelijke

Doel van de regelgeving: om de kwaliteit, de veiligheid en de gezondheid in de opvang voor ieder kind op ieder moment voldoende te garanderen, is het belangrijk dat elke kinderopvanglocatie een verantwoordelijke met de juiste kwalificaties heeft die de werking aanstuurt, opvolgt en ondersteunt. Het is belangrijk dat de verantwoordelijke wordt gemeld bij Opgroeien en ook makkelijk te contacteren is voor zowel de gezinnen, de kinderbegeleiders als Opgroeien.

Aanspreekpersoon bij afwezigheid verantwoordelijke

Doel van de regelgeving: in het kader van betrokkenheid en participatie van de gezinnen is het belangrijk dat er in de opvanglocatie altijd iemand aanwezig is die het dagdagelijks reilen en zeilen in de opvang kent en die kan worden aangesproken bij afwezigheid van de verantwoordelijke. Ook voor de toezichthouders is het belangrijk dat er altijd een aanspreekpersoon is die de werking voldoende kent en die voldoende Nederlands spreekt om de taak van aanspreekpersoon op zich te nemen.

Crisisprocedure

Doel van de regelgeving: in geval van een crisis is het van het grootste belang om snel en efficiënt te kunnen handelen. Op voorhand hierover nadenken en verantwoordelijkheden vastleggen zorgt voor een betere aanpak. Daarom hebben alle medewerkers kennis van de crisisprocedure en weten ze wat te doen in geval van crisis. Elke crisis wordt zo snel mogelijk gemeld aan Kind en Gezin zodat een volledige en correcte inschatting van de opvangsituatie kan worden gemaakt.

ADVIES

Dit advies is een inschatting van Zorginspectie, gebaseerd op de vaststellingen van het inspectiebezoek, en is bedoeld als signaal aan Opgroeien en de organisator.

Opgroeien beslist of er in het belang van de kinderen al dan niet verdere stappen gezet worden naar de vergunning zoals bijvoorbeeld het aanscherpen van het toezicht op de opvanglocatie, het opvragen van een 'plan van aanpak' of het opleggen van dwingende maatregelen aan een opvanglocatie om zo de regels en voorwaarden te 'doen naleven' (=handhaving).

Zorginspectie spreekt van:

- *geen advies handhaving wanneer ze op basis van de vaststellingen van oordeel is dat er geen verdere stappen moeten gezet worden in de handhaving behalve de verwachting dat de organisator de eventuele inbreuken wegwerkt;*
- *'opstart van de handhaving' wanneer het een eerste keer is dat Zorginspectie adviseert dat Opgroeien verdere stappen zet zodat de organisator de vergunningsvoorwaarden naleeft;*
- *'verderzetting van de handhaving' als er bij een volgend bezoek onvoldoende verbetering is ten opzichte van de vorige inspectie en Zorginspectie opnieuw adviseert dat Opgroeien verdere stappen zet zodat de organisator de vergunningsvoorwaarden naleeft.*

Op basis van de vaststellingen gedaan tijdens dit inspectiebezoek, formuleert Zorginspectie een advies tot verderzetting van de handhaving

In de opvanglocatie was niemand aanwezig met actieve kennis van het Nederlands zodat er ook geen inspectie van de vergunningsvoorwaarden kan doorgaan inclusief het toezicht op de pedagogische norm (art 31 § 3). Kennis van het Nederlands is noodzakelijk om een aantal doelstellingen te kunnen bereiken. Actieve kennis van het Nederlands door de verantwoordelijke en/of aanspreekpersoon en/of kinderbegeleider(s) is belangrijk om de regelgeving, richtlijnen, aanbevelingen en gehanteerde instrumenten te kunnen verstaan en deze ook toe te passen op de werkvloer. Gezien er niemand aanwezig was met actieve kennis van het Nederlands bleef de inspectie beperkt tot een minimale toets en dit vooral in functie van het (beperkt) nagaan van de veiligheid voor de kinderen en klachtelelementen. Deze situatie maakt ook duidelijk dat een Nederlandstalige ouder niet op ieder moment in het Nederlands in de opvang terecht kan, men niet kan aantonen dat het taalbeleid binnen de opvang de Nederlandse taalverwerving van elk kind stimuleert met respect voor de thuistaal.

Omwille van de volgende combinatie van vastgestelde tekorten formuleert Zorginspectie een advies tot verderzetting van de handhaving:

Herhaalde tekorten vastgesteld tijdens huidig inspectiebezoek en de bezoeken van 23/02/2021 en 18/01/2022 :

- inzet van de medewerkers; meer dan acht kinderen, als een kinderbegeleider alleen in de kinderopvanglocatie aanwezig is.
- inzet van de medewerkers; meer dan veertien kinderen, op het moment dat de kinderen rusten, op voorwaarde dat er minstens twee kinderbegeleiders in de kinderopvanglocatie aanwezig zijn, gedurende maximaal twee aaneensluitende uren.
- De aanspreekpersoon bij afwezigheid van de verantwoordelijke heeft niet voldoende kennis van het Nederlands voor het voeren van een inspectiebezoek in het Nederlands.
- Het pedagogisch beleid bevat geen taalbeleid dat de Nederlandse taalverwerving op voldoende wijze van elk kind stimuleert, met daarnaast positieve aandacht voor de taal die het kind in zijn thuismilieu spreekt.

Deze aanpak leidt ertoe dat het monitoring-instrument MeMoQ niet kan afgenomen worden om de pedagogische kwaliteit in de opvanglocatie na te gaan.

Volgende tekorten vastgesteld tijdens het bezoek van 18/01/2022 werden niet nagegaan omwille van de onmogelijkheid tot bevraging omwille van de taalbarrière:

- Risicoanalyse
- Methode voor het opvolgen van het welbevinden en de betrokkenheid moet in het pedagogisch beleid worden opgenomen
- Crisisprocedure
- Planning van de inzet van de kinderbegeleiders